

- עלי מרפא
- שער הגליון
- יין הונגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- רוא דשבת
- כוכבי אור
- עומק המרשה
- חנך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה
- לאז דיק ניט אפ, מאך זיך פרישער
- האיך נהפכים מארור לברוך?
- מצאנו את הגנני האמיתי
- מעשה מבעל תפילה
- כספו של אברהם אבינו
- התורה הזמנית:
- הלכה והסוד וה' עמו
- הארת הרצון
- תמימות אמתית
- בכסף מלא
- תפילה על הייך הבנים
- אהבה ויראה
- ברכה במקום האכילה ג.

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אחי, אחוז עצמך, למען השם

ב"ה יום א' וישב תקצ"ד

וְיִאֱמִין לִי בְּאֵמֶת שֶׁכֵּל מִה שֶׁפִּתְבַּת אֵינוֹ חֲדוּשׁ אֲצִילִי כִּלְל, פִּי פֶּאֱלֶה מִמֶּשׁ עֵבֶר עָלַי פִּמְוָה פְּעָמִים, וְנִמְשָׁךְ זְמַנִּים הַרְבֵּה, שֶׁנִּגְדַּמָּה לִי שְׂאֵי אֲמִיטֵר לְחַיּוֹת יוֹם אֶחָד וְאֶפְלוּ שְׁעָרֵי אַחֵר, אֲךֵּן נִתְיַשְׁבְּתִי אִיךְ שִׁיחֵיָה אֲנִי אֲנִסָּה אֶת עַצְמִי בְּכָל שְׁעָרָה, וְאֶרְאֶה בְּכָל עֵת לְהִסְתִּיחַ דַּעְתִּי מִפְּנֵי שְׂאֵנִי צָרִיךְ לְשַׁפֵּחַ, וְכו'.

אִם אֲמַרְתִּי אֲסַפְּרָה לָךְ בְּנֵי חֲבִיבִי אֲסֶס קֶצְהוּ מְזָה, לֹא יִסְפְּקוּן הַמּוֹן יְדִיעוֹת, פִּי בְּדֹאֵי אֵין טֵנִי בְּנֵי אֲדָם שְׁוִין מִמֶּשׁ, וְבְדֹאֵי בְּפִרְטִיּוֹת יֵשׁ שְׂנִיִּים הַרְבֵּה, אֲךֵּן עַל פִּי כֵּן כָּל מִה שֶׁאֲמַתָּה נֹתֵב עֵבֶר עָלַי פֶּאֱלֶה וְכֹאֲלֶה מִמֶּשׁ, וְבָרוּךְ הַשֵּׁם כֹּל מִה שֶׁאֲמַתָּה נֹתֵב שֶׁאֲמַתָּה מְחַיֶּה עַצְמָךְ הוּא טוֹב וְנִכּוֹן וְיִשְׁרֵר וְכו', אֲךֵּן רְצוֹנִי שֶׁתִּתְחַזַּק בְּזֶה יוֹתֵר וְיִזְדַּק, אֲזָדֵר נָא כְּגִבּוֹר הַלְּעִיךְ בְּנֵי חֲבִיבִי, דְּלוֹ עֵינַי לְמִרוֹם וְחָגֵר בְּעַז מְהִינָה, וְנִטַּח בְּכֹחוֹ שֶׁל זְמַן דְּקִדְוָשָׁה פִּי הוּא הוֹלֵךְ לְפָנַי בְּכָל עֵת בְּזֶה וּבְבֵּא. וְלִמְעַן הַשֵּׁם בְּרַחֲמֵיךְ הַאֲלֵט זֶיךְ, [אחי, אחוז עצמך] וְכִבֵּר אֲמֹר הוּא זְכוּתוֹ לְבָרִכָּה שֶׁאֲפִלוֹ לְחוּלָה הַמוֹטָל עַל עֵרֶשׁ דְּיוֹ וְחֲלוּשׁ מֵאֵד אֲשֶׁר כָּל מְשֻׁבְּבֵי הַפֶּה בְּחֵלּוֹ, אֲוִמְרִים לוֹ שִׁיחֵחֲזֵק, לֹאז דִּיק נִיט אֲפִי, מֵאֲךֵּן זֶיךְ פְּרִיִשְׁעֵךְ, [אל תרפה, תתעורר] וְיִצְאָה בְּזֶה, וְאִם הוּא צִיַּת וּמְחַזֵּק עַצְמוֹ מוֹעִיל לוֹ הַרְבֵּה שִׁיחֵתְרַפָּא וְשׁוֹב לְאִתְּנֵנוּ עַל יְדֵי זֶה, בְּפִרְטֵי שִׁיחֵתְרַפָּא לְאֵל יֵשׁ לָךְ עַל מִי לְהִשְׁעֵן בְּחִסְדּוֹ הַגָּדוֹל וְתִבְרָךְ.

נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלבנות ח"ז	משנה ברורה ח"ב	דף היומי בבב במרא	ליקוטי תפילות ח"ב
שבת	כב	מז.	קיד	רוז:	קנא	חיי ריאא
א	כג	מז.	קסז	רש:	קנב	חיי ריח
ב	כד	מז.	קסז	רש:	קנג	חיי ריח
ג	כה	מז.	קז	רי:	קנד	חיי ריח
ד	כו	מז.	קח	רי:	קנה	חיי ריח
ה	כז	מז:	קט	ריא:	קנו	חיי ריאא
ו	כח	מז.	קך	ריא:	קנו	חיי ריח

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן חלק ב' תורה ב'

כמה שווה בזיון?

לאליעזר הייתה בת, ומי כמוהו מתאים להשתדך עם אברהם. אך הוא נדחה בבושת פנים.

כמה שווה, שובר, כמה מרסק. אך טבעי היה, שיקום באותו רגע ויאמר: אם כן, לשווא עמלתי?! יפנה עורף ויחזור לביתו. וכבר היה מישוהו שעשה את זה: לוט. כאשר לוט התבקש 'להפריד כוחות' בינו לבין אברהם, כשלצד הבקשה ישנה התחייבות מפורשת שאברהם יעמוד לצדו בכל עת שיירדש, הוא מיד זרק את הכיפה

כל עבודתו במשך 65 שנים, לא הועילו לו להפסיק להיות ארוך, רק אותה שליחות שבה קיבל את הבזיון בדמימה, ומסר את כל כולו במסירות ונאמנות, היא זו שעשתה אותו ברוך.

ואמר 'אי אפשר לא באברהם ולא באלוקי'... אם כך לוט, אליעזר על אחת כמה וכמה.

לא, הוא לא עשה כך. לא זו בלבד, אלא יצא לשליחות קשה ומורכבת למצוא את השידוך ש'כן מתאים' ליצחק. מדובר בביטול מוחלט של כל יישותו והרגשותיו, ולכן אפילו שמו לא מוזכר לאורך אותה שליחות. וזה עוד לא מסתיים כאן. לאחר מסע ארוך וניסי, הוא מוצא סוף סוף את המשפחה 'הראויה' להשתדך עם אברהם. ובכן, במי מדובר? בתואל ולבן. מדהים. הוא אליעזר 'אינו ראוי', אבל הם, כן... הוא לא נסוג אלא המשיך במסירות. וכאן, אידע המהפך.

רגע של מהפך

כשאליעזר מגיע לביתו של בתואל, יוצא לבן לקראתו ואומר לו 'בוא, ברוך ה'! במילים אלו נרמז, שבאותו רגע התהפך אליעזר מארוך לברוך (זה"ק). כל עבודתו במשך ששים וחמש שנים, לא הועילו לו להפסיק להיות ארוך, רק אותה שליחות שבה קיבל את הבזיון בדמימה, ומסר את כל כולו במסירות ונאמנות, היא זו שהפכה אותו לברוך.

זה סיפורו של כל אדם. אפשר לעשות הרבה דברים יפים, ועוד יותר יפים. וכל מעשה טוב הוא נפלא וחשוב, וגם מקבלים עליו שכר. אבל 'להשתנות' מבפנים, לא יועיל שום מעשה, גדול ככל שיהיה, רק... בזיון. יהודי ששומע בזיונו ושותק, בין אם זה בזיון מבחוץ ובין אם זה בזיון פנימי, זהו רגע שאין דבר בעולם שישווה לו בכוחו. זה רגע שבו אפשר ממש להתהפך, אפילו מארוך לברוך, כל שכן מברוך לעוד יותר ברוך. (ע"פ ליקו"מ סימן ו)

על פניו, מדובר בסיפורם של יצחק ורבקה, כשאת הסיפור מנהל אליעזר העבד. אבל מאחורי הקלעים יש כאן סיפור שלם בפני עצמו, שעוסק דווקא באליעזר. והסיפור הזה עולה דווקא ממה ש'לא כתוב'. בכל הפרשה, למרות שכל כולה עוסקת בשליחותו של אליעזר, שמו אינו מוזכר ולו פעם אחת. לאורך כל הסיפור הוא מכונה בתואר 'העבד', הא ותו לא. למה באמת?!

ארוך וברוך

יש כאן סיפור. והסיפור הוא שכאשר הגיע זמנו של יצחק להקים בית, כבר הייתה על השולחן הצעה ישנה ומוצלחת מאד, לכאורה. לאליעזר הייתה בת, ומי כמוהו מתאים להשתדך עם אברהם. ואכן, הוא בא עם ההצעה אל אדוניו אברהם, אך הוא נדחה בבושת פנים. התשובה הייתה: "בני ברוך ואתה ארוך, ואין ארוך מידבק בברוך".

מדובר בסטירת לחי נוראה. הרי אותו אליעזר, שאכן היה נכדו של כנען, עשה דרך כל כך ארוכה ומפעימה. המדרש מספר שהוא עשה לעצמו חשבון: אם כבר נגזר עלי להיות עבד, מוטב אהיה עבד בביתו של אברהם. וכך, מיוזמתו נעשה עבד בביתו של אברהם. אבל הוא לא היה סתם עבד, אלא הפך להיות תלמיד מובהק של אברהם, עד שנעשה 'מושל בתורת רבו' והיחיד שזכה להיות 'דולה ומשקה מתורתו של רבו'.

הגיעו הדברים לידי כך, שדמות דיוקנו השתנתה והפכה להיות כשל אברהם. כל כך הוא השתנה והתהפך בכל מהותו, עד שאפילו באופן פיזי ממש דמותו השתנתה. לכאורה, אחרי תהליך עמוק ומופלא שכזה, מסתבר היה שכבר לא יהיה נחשב 'לארוך', אבל לא. כל זה לא הועיל לו, וכשהגיע שעת המבחן, כעבור ששים וחמש שנים של עבודה, הוא מקבל את התשובה: אתה ארוך! במילים אחרות: לא יעזור לך כלום! מה שרק תעשה לא ישנה את היותך ארוך.

היא באמת הגנני

פידע ש'הרב הגאון מורנו הרב ר' נחמן מ'טשערין ז"ל כ'שהיה באימן בראש השנה לא היה מטיב שום דבר לשואליו בדבר הלכה כשארע איזה שאלה, באמרו ש'רק את עצמו הביא לאימן אבל הרבנות השאיר בטשערין. וגם אמר שאין להתפאר כ'ל בגדלה אצל רבנו ז"ל מ'שום' אל תתהדר לפני מלך' ואומר רבנו ז"ל בתורה כ' שהוא בחינת ארזא מל'א דלא אתחזיא, עץ שם.

פעם בחזירתו לביתו אחר ראש השנה בא לו ללון בדרך באיזה אכסניא וארע שם איזה שאלה של פשרות על איזה עצם, וגם שם לא צ'עה להשיב פי הרבנות עדיין נשארה בטשערין, ואמר להם תשאלו את הבעל-עגלה, שהיה מאנשי שלומנו, וכאשר י'יד ל'כם פ'ן תעשו, והבעל-עגלה הכשיי את השאלה. הרב הנ"ל לא פקפק כ'ל בפסקיתו ואכל ושתה מהאוכלין ב'ל שום חש'ש. ושאר אנשי התורה הל'ויים אל'יו כ'שראהו אוכל גם הם אכלו עמו. (ש'מעתי מ'ר אלהו חיים ר'זין ז"ל)

אמר הכותב: כ'נראה שהידי היטב הרב את הבעל עגלה שהוא למ'דן נסתר או צ'דיק נסתר שאחרים לא הכירוהו, ול'כן הרהיב בנפשו לאכל על פ'יו. ועץ בגמרא (סנהדרין י"ז.) בענין שלשה רועי בקר ש'פסקו על פיהם. או יכול להיות ש'מעיקרא ד'דיקא לא היה כ'כל שאלה על העצם, מ'מילא לא חש'ש מה שאימר הבעל-עגלה וכו'.

ש'מעתי מרבי אלהו חיים ר'זין ז"ל ש'שמע מ'ן הרב הגאון מורנו הרב ר' נחמן מ'טשערין זצ"ל (קראו לו ר'בי חיים ד'ער רב' ו'הה ממלא מקום א'ביו בטשערין) ש'פעם שאל את א'ביו מה דעתו על ר'בי אברהם ב'ר נחמן טל'שטינער ז"ל והפליג מאד ע'כרו אדלתו וחסידותו. ושאל אותו בנו הנ"ל. הלא יש נגידים מאנשי שלומנו בטשערין מחזיקים אותו למש'ע רחמ'נא ל'צלן (מחמת תבעות לב'ן ובעבודת ה' ו'דל ק'שתו וחסידותו ואינו פ'א לביתו רק מש'פת לשבת, וגם היה ח'לק במלבושים פ'טיים, פי היה נסתר בתורתו ונבודתו פ'דע ולא היה להם שום הש'נה בו וחס'בהו פ'חד שאינו מ'טיב ב'דעתו חס ושלום). והשיב לו א'ביו: הלא הרבי ח'לק ונס'פר ספור כ'זה מהמש'אענעו שאומר שהוא אגראדניק (הגנני) ש'כלם החזיקו אותו למש'ע ונתפ'ר אחר כך שהוא באמת הגנני העוסק לתקן את המדינה של עשירות (עץ שם בספור י'ם ב' מה' בעטל'ים ו'תראה נ'לאות). ואחר ש'שמע מא'ביו את יקר גדלותו, א'זי כש'בא הרב רבי חיים הנ"ל לאימן על ראש השנה, נס'פר מאד להתעורר עם תלמידיו רבי אברהם ב'ר נחמן ז"ל ולהתב'ש מ'הם בספורי התענהגותו וחסידותו ושיחותיו בעניני רבנו ז"ל (עץ בש'ארות ש'אל פ'תולדותיו, ו'כמבטי בתח').

עוד ש'מעתי מרבי אלהו חיים ר'זין ז"ל, ש'שמע מפ'ורנו הרב רבי אברהם סופר ש'ט'רנהרין ז"ל, ש'ק'נו הרב מ'טשערין ז"ל ב'כה מאד לפני פטירתו והתאנח באמרו: על מי אני ע'זב היתומים ש'לי? ולא הבינו כ'נתנו על איזה יתומים הוא מ'דבר, הלא הוא ח'מן מכ'ר כ'ל צ'אצ'יו. ושאלו אותו מי הם היתומים ש'ס'ח עליהם. והשיב באנחה ע'מקה: "איך מ'ין מ'ינע ספורים, האט דיא אלע ספורים וואס אי'הר ז'עהט, ווער וועט לערנען אין ז'י?" (אני מתפל על הספרים ש'לי, כ'ל אלו הספרים ש'אמ'ם רואים, מי יל'מד בהם?). פי היו לו מאות ספורים ראשונים ואחרונים ושו'ת וספורי ר'אים וחסידות וכל ספורי רבנו ז"ל ומוהר"ת ז"ל. והוא שהיה ב'קי וגאון עצום כ'ל הספרים לש'קד עליהם י'מים ו'לילה, וכעת מי ימ'י'ד לטפל בהם (פי ב'נו הרב ר' הכי פ'אביו) ו'ממילא כ'ל הספרים הללו: ש'ארו, מי יל'מד בהם?.

נצור לשונך הלכות רכילות

אסור לומר על אדם שיש לו שם טוב במקום, שבמקום שהיה לפני כן לא היה כל כך חשוב, כי זה מוריד ערכו. וכן אסור לומר על מי שעתה מחדש נשוי בעיר, שאינו חשוב כל כך במקום שלמד עד עכשיו, כי בזה בודאי יתמוטט כבודו בעיני אשתו וחותנו ויגרם לו צער ובושה. (כלל ה' סעיף ד', ובמ"ח סעיף ח)

אסור לספר על אדם שבקשו ממנו טובה או הלוואה ולא רצה לתת מפני רוע לבו. והוא הדין לענין מי שהלך בעיר לאסוף צדקה ולא נתנו כראוי, אסור לספר מזה, וק"ו שאסור להוציא שם רע על אנשי העיר כולה, כגון לומר אנשי עיר פלונית קמצנים הם, ותשובתו קשה כי צריך לפייס את כל בני העיר. (ח"ח הל' לשה"ר, כלל י סעיף יב).

עקר המחלוקת הוא מהמת שכל אחד אינו מאמין פתברו שגם פינתו ורצונו לשם שמים, אף על פי שאין חברו מתנהג בדרכו ורצונו: ליקושי הלכות, שמו שבר ב' י

מעשה מבעל תפילה [נב]

מיהו 'אדם'

הצליחו בממון, ואולי יצליחו לעורר אותם שידעו שהעיקר הוא התכלית של עבודת ה'.

ובתחילה הלכו לאלו המכונים באותה המדינה בשם 'חיה', כיון שבאותה המדינה, רק מי שיש לו איזה סך ממון מכונה בשם 'אדם', ואם אין לו ממון, אין הוא בגדר אדם כלל, אלא מכונה בשם 'חיה'. אך אותם ה'חיות' היו כל טרודים עד שכלל לא היה להם זמן לדבר מענין התכלית האמיתי, כיון שנשתרש אצלם מאוד שכל חשיבות האדם נמדד רק לפי ממון.

ובזה מצייר רביז"ל את מה שנעשה במציאות בעולם, שהאדם הולך מושפל ומרגיש שאינו בגדר אדם מן היישוב מחמת חסרון ממון. והוא באמת הזדמנות שהש"ת פותח לו על ידי ששולח לו את הצדיק כשליח להצילו, ללמדו את חשיבותו האמיתי, שיש לו הזכות לעמוד לפני ה' בתפילה, ורק זה נקרא בשם 'אדם', ואם אינו מכיר את ה', אפילו שיהיה לו כל ממון שבעולם, נקרא בשם 'חיה'.

אך כל כך נשתרש הטעות הזה בעולם, עד שאין לשבורי הלב ה'חיות', פנאי לשמוע את האמת. ובזה מלמד רביז"ל את מהות התאוה, שאין ענינו כמות העושר שיש לו או שאין לו, אלא עיקר מהות התאוה הוא החשיבות שהעולם מייחס לממון, ומאבד את ההגדרה האמיתית מי נקרא בשם 'אדם'.

קיצור המעשה עד כאן: יש מדינה של עשירות שכל עניינם וחשיבותם הוא רק ממון. ויש בעל תפילה הממאס בחשיבות שמיחסים לממון, והיה מתאנח כאשר ראה את בני המדינה שקועים בממוןם ושעשו חשיבות גדולה מענין הממון, ואנשי הבעל תפילה כאשר ראו את רבם מתאנח בצער על אנשי המדינה של הממון, הלכו הם לשם ללא רשות לנסות להחזירם למוטב.

והלכו אנשי הבעל תפילה לשם, ובאו אל המדינה הנ"ל, ונכנסו לאחד מהם, מסתמא נכנסו לאיזה חיה (דהינו לאדם, שהוא קטן במעלה, כי יש לו סך מועט, שהיה נקרא אצלם חיה, כנ"ל) והתחילו לדבר עמו בדרבם, אשר באמת אין זה תכלית כלל, ועקר התכלית הוא רק עבודת ה' וכו' ולא שמעו להם כלל, כי כבר נשתרש אצלם, שעקר הוא רק הממון וכן היה מדבר עוד עם אחר ולא שמע אליו גם-כן והוא (הינו אחד מאנשי הבעל-תפילה הנ"ל) היה מרבה לדבר עמו; והשיב לו זה האיש, שדבר עמו ויתר מזה אין לי פנאי כלל לדבר עמוך.

אנשי הבעל תפילה הבינו שקשה מאוד להחזיר למוטב את מי שהצליחו להשיג ממון רב, ועל כן ניסו בתחילה ללכת לאלו שלא הצליחו בתאוותם להשיג ממון, וחשבו שמא יהיה בנקל להחזירם למוטב שהרי הם ממילא לא

הליכות

שיחות ומנהגים

שמחה

ונצדקה י'דו מחמת הק' והתפ'ר ב'זה, גם זה נחשב ליגיעה ש'קבל עליה מתנת ט'כרו. ועל פ'ן י'חיה את עצמו גם בנקדה טובה זו".

רבנו הקדוש א'מר: "אז מען פאלט אין ב'לאטע ט'אר מען ד'ארט נ'ישט ב'לייבן, נ'אר א פוס אריין א פוס ארויס, א פוס אריין א פוס ארויס, און ד'ער לעצטער פוס וועט שוין זיין אין דרויסן" - "כש'אדם נופל ושוקע לתוך ר'פ'ש וטיט אסור לו להתמ'מה ולש'חות שם, רק ר'גל ב'פנים ר'גל בחוץ, ר'גל ב'פנים ר'גל בחוץ, ו'הר'גל האחרונה כ'ר תהיה בחוץ".

אמר פעם מוהר"ת ז"ל: "איך האב אזא מ'ן ש'יך פ'ן התנ'קות און למוד ז'כאת א סע וואלט ג'עווען בטול התנ'קות ו'עון איך וואלט ג'עזאגט די ש'יחה, אזא מ'ן פ'ת האט ד'ער למוד ז'כאת" - "קבלתי מרבנן ש'יחה כ'זו של התנ'קות ולמוד ז'כאת, שאלו הייתי מגלה אותה, הייתה מתבטלת פ'ח התנ'דה לגמרי. כ'זו פ'ח לש'ל למוד ז'כאת". (שיח שרפי קודש)

מספרים בשם מוהר"ת ז"ל, ש'כש'דבר פעם מג'דל מעלת השמחה וחיבה, שאל אותו אחד: "ומה אעשה שאין לי מ'מה לש'מת, ל'רב צ'רותי ו'גוני?". אמר לו מוהר"ת ז"ל: "אם פ'ן, תל'נה ותשא'ל לעצמך עתה שמחה, מה'ישנות שעוד י'שיע אותך בקדוש ברוך הוא, ותצטרך אז לש'מות על הטוב'ה. ש'מח כ'ר עתה ב'דה" - בא'רז ז'ך אויס א שמחה".

בין ד'ב'יו בענין השמחה בנקודות טובות הנמצא כ'ל אחד מ'ש'אל, המובא בעלים לתרופה (מכתב מיום ה' ראה תר"י), הוסיף ואמר רבנו גם ענין זה: "אפלו ד'אס וואס א קינד גייט אין ח'ידד, און לייגט ארויף די האנט אויף די קלאמקע, און די קלאמקע איז אייו האט ד'אך ד'ער קינד צער בשעת ד'עם ע'פענען די טיה, אפלו ד'אס וועט מען אויך ש'ענקען" - "גם על זה ד'בר, ש'כש'היה י'ד קטן, ו'תש'קה ב'פ'קד לח'ידד ללמוד תורה בימות התורה הקשה ו'העז, ונעט באצבעותיו על ד'ית הדלת כ'די ל'פתחו, ומחמת הק' הגדול, קרה ו'קפאוה ה'יתה,

נספו של אברהם אבינו

הערבית, והם נאלצו לשלם כל אחד 'גרוש' על מנת להתפלל בתוכו. משם המשיכו לקבר עתניאל בן קנז, השופט הראשון ששפט את ישראל אחרי הסתלקות יהושע בן נון, גם כאן שלשלו כל אחד מטבע לידי הערבי וזה מסר להם את המפתח. בפנים המערה הבחינו בכוכים, בהם לפי המקובל טמונים תלמידיו של עתניאל.

הם המשיכו ושמרו פניהם אל בית הקברות העתיק, בו טמונים בעל ה'ראשית חכמה' ועוד צדיקים, ומשם לקברי ישי אבי דוד ורות המואביה. כאן לא הוצרכו לשלם פרוטה, כיון שהמקום היה בבעלות הקהילה היהודית שרכשה אותו. חדוה רבה מילאה את רבי שמואל וחבריו למסע על הזכות להתפלל במקומות קדושים אלו ואת המשך הדרך הם עשו בריקוד של שמחה, עד הגיעם לבית הכנסת אברהם אבינו שנבנה על ידי יהודים מגורשי ספרד.

בהיותם שם, שמעו את אחד הסיפורים הפלאיים הכרוכים במקום, שאירע שנים רבות קודם לכן: המושל הערבי של חברון לא התברך באהבת ישראל יתירה בלשון המעטה, הוא ניצל כל הזדמנות כדי להצר את צעדי הישוב היהודי המקומי. בבוקר בהיר הטיל עליהם גזרה חדשה: על הקהילה היהודית להמציא לידו סכום גדול בתור מס-גולגולת. מכיון שידם של בני הקהילה לא השיגה את הסך הגבוה, לא ידעו לשיית עצה לנפשם וביקשו רחמים מה' שיושיעם מצרה זו.

הימים חלפו, המועד שקבע המושל הלך וקרב. לילה אחד חולם אחד מבני הקהילה כי זקן נשוא פנים שהנו לא אחר מאברהם אבינו עליו השלום, בא אליו ואומר לו "אל תפחדו מדבר הגזרה, הא לכם הכסף הדרוש לכם כדי לפדות את עצמכם", ובעודו מדבר יצר חור גדלת ושפך בעדו מטבעות. בבוקר, כשבאו המתפללים לבית הכנסת נדהמו למצוא שם את הסכום האמור במלואו. אז סיפר להם האיש את חלומו אמש. הם פדו את עצמם בכסף זה וכך ניצלו מגירוש מהעיר. ויהי לפלא.

(ע"פ 'מי שמואל')

נער בן שמונה-עשרה היה החסיד רבי שמואל הורוויץ, יליד צפת, כשעמדו רגליו לראשונה בחייו בירושלים עיר הקודש. בכיסופיו הרבים ניצל היטב את המקומות הקדושים אשר טרם פקד אותם מימיו, כדי להעתיק בהם ולהתפלל לזכות להתקרב לה' באמת.

בד' באדר, יומא דהילולא דמשה רבינו רעיא מהימנא, זכה לנסוע לעיר הקודש חברון, לקברי האבות והאמהות הקדושים, שאף בהם לא ביקר מעודו. הוא הצטרף לקבוצה

זכותו של אותו זקן.

מערת המכפלה בחברון

קטנה של יהודים שנסעו במונית לעיר האבות, לשבדרכם הם עוצרים בקבר רחל אמנו שבבית-לחם ומעתירים בזכותה. באותם ימים התקיימה בחברון קהילה יהודית, ואף ישיבת 'חברון' המעטירה פעלה בה. בבואם לעיר התלווה אליהם נער יהודי, בנו של שמש בית הכנסת, והראה להם את הדרך אל מערת המכפלה. בשנים ההן נאסרה על יהודים הכניסה למערה והותר להם להגיע רק עד המדרגה השביעית סמוך לשער הדרומי-מזרחי, איסור זה נמשך כשבע-מאות שנה. שם הם עמדו והתפללו.

רבי שמואל שפך שיחו לנוכח קברי האבות והאימהות הקדושים ואף הטמין בחור בקיר המערה פתק עם בקשותיו. הנער עמד והמתין להם עד שיסיימו לומר תהילים ולהתפלל, ואז ליווה אותם אל אכסניה בה לנו. בבוקר ביקש מהנער שילך עמו שוב למערת המכפלה. גם הפעם התפלל מעומקא דלבא ואף קרא את בקשותיו מהפתקה שהניח אתמול בחור שבמערה.

משם הוביל הנער אותו ואת בני לווייתו אל מקום קבורת אבנר בן נר, שר צבאו של שאול המלך, השוכן לא הרחק ממערת המכפלה. מקום הקבר היה בחזקת משפחת א-שריף

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ב' מאמר ג' ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ג] ומזה באה הולדה בנקל. פי' שעשה שאשה פורעת לילד ירכותיה מצטננות' (כמו שאמרו רבותינו, זכונם לברכה, סוטה יא:), ועל - ידי - זה נעשה ההולדה, פי' הדמים עולין למעלה, ואזי נדחק המקום שם, ואזי הם דוחים את הילד לחוץ, ואחר - כך חוזרים הדמים למקומם, שזה בחינת תודה הלכה, שהוא בחינת תהלוכות הדמים, שחוזרים לילד כפסד פנ"ל. פי' גם ההלכה היא בחינת הולדה, פי' יש תמכי אוריתא, שגורגנים ממוין ללוקמי תורה, ובתחלה הם מחסרים ממונים מעצמם, פי' שגורגנים הממוין להתלמיד חכם, נחסר אצלם, שזה בחינת ירכותיה מצטננות, פי' דמים תרתי משמע'. אבל אחר כך, על - ידי ממונים שמתחזקין התלמיד - חכם, ונולד הלבנות שהם בחינת חסד, אזי על - ידי השפעת החסד חוזר ונתמלא החסרון.

וזה בחינת שעשוע עולם הבא, בבחינת (שעיה ל): "והיה אור הלבנה כאור החמה", הנאמר לעתיד, פי' הלבנה טבעה קר, בחינת חסרון וקרירות, ועתידה להתמלא כאור החמה, בחינת מלוי החסרון, שזה בחינת הולדה, בחינת הלבנות, שהם בחינת שעשוע עולם הבא פנ"ל.

וזה בחינת (בראשית ב): "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם באברהם" (בראשית - ובה פרשת יב), הינו חסד, פי' ההולדה על - ידי בחינת הלבנות, שהם בחינת חסד פנ"ל.

וזה בחינת (תהלים ק): "מזמור לתודה הריעו ליי' כל הארץ". לתודה אזהירות תולדה. הריעו ליי' כל הארץ ראשי תבות הלכה, פמובא. פי' ההלכות, בחינת תודה, הם בחינת הולדה פנ"ל.

וזה שאמרו רבותינו, זכונם לברכה (סוטה י): "אסא חלה את רגליו, על שעשה אנגריא בתלמידי חכמים". פי' על - ידי שעשה אנגריא בתלמידי חכמים ובטל אותם מן ההלכות, על - ידי - זה חלה את רגליו, פי' ההלכות הם בחינת תקון וקיום הרגליו, פי' ההלכות הם בחינת תהלוכות הדמים, שחוזרין והולכין כפסד פנ"ל, ואסא שפגם בזה ובטל את התלמידי חכמים מן ההלכות, על - פי חלה את רגליו.

הולדה בנקל

רבינו ממשיך ומבאר שזה בחינת הולדה שבעת ההולדה הדמים עולים למעלה וירכותיה מצטננות, ודייקא עיי"ז בא ההולדה, וכך הוא גם בלידת ההלכות.

ומתוך כללות המאמר מובן שעניין זה הוא המשך למה שמבאר רבינו שהעיקר הוא להמשיך את התודה והודאה לתוך הימים הפשוטים של ימות החול, שהם הימים שאדם עדיין בתוך הצרות, ושם דייקא צריך למצוא הרחבות וישועות כדי להודות ולהלל עליהם להשי"ת שעיי"ז זוכים להיות סמוכים וקרובים אליו יתברך בכל עת ובכל מקום, [ועיי"ז גם זוכים לכסוף לצאת מהצרה לגמרי, אבל עיקר הישועה הוא זה עצמו מה שזוכה להיות סמוך וקרוב אליו יתברך גם בעת הקושי, שזה עצמו שעשוע עולם הבא שהוא עיקר התכלית], וכמו כן כלפי ההלכות שהם החסד הגדול שעשה השי"ת עמנו שנוכל להיות סמוכים וקרובים אליו יתברך בכל עת ובכל זמן עיי' לימוד וקיום ההלכות הפשוטות ששייכות בכל עת ובכל מקום, ועיי"ז זוכה האדם לבחינת "זה' עמו", שהוא סמוך וקרוב להשי"ת בכל מקום, וכמו שנתבאר כל זה במאמרים הקודמים.

אבל סוף סוף האדם נמצא בעומק הגלות, והדמים שוטפים על הלב ואינם נותנים לו מנוחה, וקשה לאדם מאוד לקבל את הארת האמת הזאת לתוך המצב שנמצא בה, ולקבל את האמת הזו שאכן הוא יכול לחיות חיים טובים ומתוקים, חיים של שעשוע עולם הבא גם בתוך הצרות והקשיים והבלבולים שעוברים עליו, ולזה מאיר עלינו רבינו דעת בדרך משל וחידה, שכך הוא סדר ההולדה, שנבין ונקבל היטב בדעתנו שאכן כך הוא סדר העולם, שכל לידה חייבת לעבור דרך צער וחסרון, שדייקא עיי' שירכותיה מצטננות עיי' שהדמים עולים למעלה, דייקא עיי"ז נולד הוולד שהוא דעת ושכל חדש שנוולד בעולם, ועל ידו באה שמחה לכולם, וכך הוא גם בכל לידה של דעת שמוכרח

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחיודא

תשובה לחידה הקודמת:

"אם רוצה לחוס על חייו להיטיב אחריתו, צריך לילך על ידיו ורגליו לקבל דרך זה". על מה נאמר?

מה שהבט"ד מניס קושיות בלב המון עם על הצדיקי אמת, עד שהם מתרחקים ממנו. (שבת ז, לב).

הזוכה: משה שטרן ירושלים זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

"אם רוצה לחוס על חייו להיטיב אחריתו, צריך לילך על ידיו ורגליו לקבל דרך זה". על מה נאמר?

נאמר? שבת ז

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר הידאה'

דשא דשבת

הרצון באכילה בחול נמשך מהרצון המתעורר בסעודת שבת

הקדמה

א] עיקר תכלית הבריאה הוא לכלול יחד העולם התחתון עם הקדושה שבעולמות העליונים. וזה על ידי שממשיך הידיעה שמאיר למעלה 'איה מקום כבודו' - ידיעה שהשי"ת כ"כ גדול ואי אפשר להשיג, ובוודאי 'מלא כל הארץ כבודו', שאור מאיר בכל מקום למטה, וכך נכללים העולמות יחדיו - האור שיש למעלה בבחינת עולם הבא, למטה בעולם הזה.

ב] עיקר הארה הזו מאיר בשעת האכילה דייקא, כי גם המאכל מחבר את הנפש הרוחנית להיות אחוזה ודבוקה בגוף הגשמי, וכך נמצא שכל מאכל כולל רוחני וגשמי, כדוגמת המשכת אור העולמות העליונים למטה. ועל כן כאשר אדם זוכה בשעת האכילה לעורר בזכרוננו מחשבות של 'איה מקום כבודו' ו'מלא כל הארץ כבודו', על ידי זה מתעורר בו דייקא בשעת האכילה התעוררות הרצון והשתוקקות מופלג להשי"ת.

ג] בימות החול שולט השטות של עסקי טרדות המלאכות, ואין מאיר שם הדעת שמלא כל הארץ כבודו, אך אם האדם מתייגע להמשיך דעת בעסקיו, אזי זוכה בשבת שיאיר בו הארת העולם הבא, וממילא יזכה בסעודת השבת להארת הרצון והשתוקקות אליו יתברך. וכן להיפך, כפי שיזכה בשבת להמשיך הארת הרצון, כך יזכה להשתוקק בכל מאכליו שאוכל בימות החול. ועל פי זה נבאר את דברי מוהר"ת בענין סעודת שבת:

עקר הארת הרצון שאדם משתוקק מאוד להשי"ת **בְּשַׁעַת אֲכִילָה**, מאיר ביותר בסעודות השבת, מחמת שְׁהַשְׁבֵּת הוא **בְּחִינַת מַעֵין עוֹלָם הַבָּא**, שְׁאֵז בעולם הבא יִזְכֶּה **כָּל אֶחָד מֵיִשְׂרָאֵל לְבְּחִינַת הָאָרֶץ הָרְצוֹן**, שְׁזָה הארת הרצון הוא עקר התכלית של הבריאה, שְׁזָה **בְּחִינַת "כִּפְעַת יֶאֱמֵר לְיַעֲקֹב וְלְיִשְׂרָאֵל מַה פִּעַל אֵל"** [לעתידי לבוא ישראל ישיגו השתוקקות גדולה להשי"ת לדעת 'מה פעל א-ל'] וכו', נמצא שבעולם הבא יאיר הרצון. וכיון ששבת הוא מעין

עולם הבא, על כן בשבת אפשר לזכות למעין הארה זו בשעת האכילה, להשתוקק להשי"ת שבוודאי נמצא בתוך המאכל. **וּמִשָּׁם** - הינו מהארת הרצון המאיר בסעודות השבת מְקַבְּלִין הקדושה הזו **כָּל שְׂשֵׁת יְמֵי הַחֹל לְזִכּוֹת תְּמִיד בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה לְהָאָרֶץ הָרְצוֹן** - כי כפי שזכרה בשבת להמשיך על עצמו הארת הרצון, כך יזכה בחול לאכול בהשתוקקות לה'.

ומאידך, **כָּל אֶחָד זֹכֵה** בשבת להארת הרצון רק **כְּפִי מַה שְׂזָכָה בְּשַׁעַת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתְּגַבְּרוֹת גְּשְׁמִיּוֹת הַשְּׁטוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל יְדֵי זֶה שֶׁהִתְגַּבַּר בִּימוֹת הַחֹל לְהִמְשִׁיךְ דַּעַת, בְּזֶה כּוֹלְלִין אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה [יְמוֹת הַחֹל] בְּעוֹלָם הַבָּא [שְׁבֵת], וּמִמִּילָא מִמְּשִׁיכֵין הָאָרֶץ עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׁזָה בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת** - להאיר הידיעה שיאיר בעולם הבא אל העולם הזה, שְׁזָה עֵקֶר תְּכִלִּית הָעֲבוּדָה לְכַלּוֹל הָעוֹלָמוֹת זֶה בָּה. וּכְמוֹ כֵּן לְהִיפֵךְ, כְּפִי מַה שֶׁזֹּכֵה לְהִמְשִׁיךְ דַּעַת אֶל יְמוֹת הַחֹל, כֵּן זֹכֵה אַחֲרַי כֵּן לְקַבֵּל קְדוּשַׁת שְׁבֵת שאז מאיר העולם הבא בהארת הרצון מופלג, בְּבְּחִינַת מַה שֶׁאִמְרוּ חֲז"ל **"לְמֵי שְׁטָרַח בְּעֵרֵב שְׁבֵת** [להמשיך הארת השבת אל ימות החול] **הוא יאכל בְּשַׁבֵּת** [עם הארת הרצון].

וְאֵז בשבת **עוֹלִין כָּל הָעוֹלָמוֹת** התחתונים אשר שם אין מתגלה הדעת, וכן מתעלים **כָּל הָעוֹבְדֵין דָּחַל** [כל מעשי החול] אשר שם מתגבר השטות וחסרון הדעת, וּבְנִלְלִין בְּקִדְשַׁת שְׁבֵת להאיר דעת שמלא כל הארץ כבודו בכל המקומות שהיה נראה בשטות בימות החול, שְׁזָה עֵקֶר תְּכִלִּיתוֹן של מעשי החול, כאשר מאירים להם בשבת שמלא כל הארץ כבודו, כִּי שְׁבֵת הוא בְּחִינַת תְּכִלִּית שְׁמַיִם וְאָרֶץ [התכלית והמטרה של כל השמים והארץ], וְעֵקֶר שְׁלֵמוֹת כְּלָלִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת - כאשר כוללים הדעת שמתגלה למעלה עם הארץ למטה אזי **הוא בְּחִינַת הָאָרֶץ הָרְצוֹן**. [ליקו"ה נט"ו לסעודה ו' - י"ט, כ"ז].

לכּוּא דִּיִּיקָא ע"י חסרון והרגשות בלבול וצער, שהדמים שוטפים על הלב ואין לו מנוחה, אבל כשמתגבר דייקא שם למצוא את ההרחבה ולהודות להשי"ת, ע"י דייקא נמשך הדעת הנפלא שיאיר לעתיד לכּוּא, דעת של שעשוע עולם הבא שהוא האור הנפלא של ההודאה שע"י יכולים להיות תמיד סמוכים וקרובים אליו יתברך.

לידת ההלכות

וכם שהוא בלידה גשמית, כך הוא גם בלידה רוחנית, שלידת ההלכות מוכרח לכּוּא ע"י בחינת חסרון, שהוא מה שהתמכר אורייתא מחסרים ממונם כדי לתת ללומדי תורה, ודייקא ע"י נולדים ונתחדשים ההלכות, כי כך הוא הסדר שעשה השי"ת בעולם, שהדרך לזכות ללידה ולחיידוש של שכל ודעת, הוא דייקא ע"י החסרון, שע"י שהאדם מתגבר לא להישאר בחסרון, אלא להמשיך את האור והמילוי לתוך החסרון ע"י שמחפש את האור שיש גם במצב הזה, ע"י באמת נשלם החסרון וזוכה להארה נפלאה של שעשוע עולם הבא, [ונכלל בזה ג"כ פשטות העצה להחזיק לומדי תורה שע"י זוכים להארת שעשוע עולם הבא ע"י חיידושי ההלכות שמתחדשים, אע"פ שבתחילה נראה שיש בכך חסרון ממון, וכמו"כ בהתקרבות לצדיק שאע"פ שבתחילה מוציא ע"ז ממון וטרחא, לכסוף דייקא ע"י נולד לו דעת ושכל חדש להתקרב להשי"ת, וכפי שמביא רבינו שאסא חלה את רגליו כי ביטל את הת"ח מהלימוד, שע"י היה חסר לו בתיקון הרגליו שהם הכח של הליכה בעבודת ה' בכל עת ובכל זמן].

חמה ולבנה

וממשיך רבינו לכּוּא שזה דבר מהותי מאוד בסדר תיקון העולם, כי עיקר תיקון העולם הוא בחינת ייחוד חמה ולבנה, שהוא בחינת ייחוד קוב"ה ושכיניתייה, והוא עניין זה עצמו של להמשיך את המילוי לתוך החסרון, כי הלבנה היא בחינת חסרון וקריירות, ושלימות הלבנה הוא ע"י שמאיר בה אור החמה, אבל אור החמה שמאיר באור הלבנה, הוא דייקא ע"י שהיה בחינת "לבנה" שהוא החסרון והקריירות, כי זה עיקר תיקון העולם שיהיה נמשך השלימות "לתוך החסרון" [שהוא בחינת המשכת השבת לימות החול, גילוי אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, הארת האמת בתוך ד' חלקי הדיבור, וכמו שמתבאר כל זה בהמשך המאמר], והעיקר תלוי באתערותא דלתתא של האדם שנמצא בעולם הזה, במתב של "לבנה" שהוא בחינת חסרון וקריירות, ואינו נופל לעצבות אלא מתעורר באתערותא דלתתא למצוא את האור והמילוי שיש במצב הזה, ע"י שמחפש את ההרחבות שבתוך הצרות, ואת ההלכות שיש במצב והמקום הזה, וע"י נמשך מילוי הלבנה ע"י שמאיר בה אור החמה שזה שלימות הייחוד קוב"ה ושכיניתייה שהוא עיקר תיקון העולם, וזה עיקר עבודת האדם "להוליד" בכל עת הארה של קירבה להשי"ת דייקא מתוך הייסורים והצרות שהם בחינת החסרון, להמשיך לשם את הארת מילוי החסרון שהוא בחינת לידה של אור הדעת דקדושה, אור שעשוע עולם הבא.

אברהם איש החסד

וכל זה הוא דייקא ע"י האור של "אברהם איש החסד" שמאיר לאדם דעת לראות תמיד את חסד השי"ת בכל עת, בכל מה שעובר עליו בגשמיות וברוחניות, לראות את חסדי ה' הן בגשמיות והן ברוחניות, וע"י זוכים לבחינת לידה בבחינת "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם", ע"י אברהם, שהוא בחינת חסד.

מזמור לתודה

וזוהו בחינת מזמור לתודה [שהוא מסוגל להולידה כמבואר בסוף המאמר, והיינו גם להולדת הדעת של קירבת ה'] וזה ע"י הריעון לה' כל הארץ שהוא ר"ת הלכה, כי זה עיקר החסד שיש בעולם שעל זה צריך תמיד להודות להשי"ת וע"י זוכים ללידת הדעת.

מושגים בתורה ב' תניינא התורה הנלמדת במסגרת 'לטייל בתורתו'

השגות

להיות סמוך וקרוב להשי"ת

הסמיכות להשי"ת אינה ענין של מקום גשמי, אלא ככל שמכירים בו יתברך יותר, אז סמוכים אליו יותר, כי מלא כל הארץ כבודו, ועיקר הגלות של האדם הוא בדעתו, וכשעוסק בהודאה והכל להשי"ת אזי נהיה סמוך אליו, כי עיקר גילוי ה' הוא טובו וחסדו, שבשביל זה הוא ברא את העולם. ולכן כשמכיר ומודה על טובו וחסדו אזי הוא נהיה סמוך על אמיתתו ית'.

עיקר הסמיכות אליו, המבוארת בתורה ב', זה סמיכות של הלב, בסמיכות מורגשת. כמו הלכה שהיא רצון ה' המופיעה בחיים הגשמיים של האדם, ולכן צריך לזה תודה, כדי להכיר את הטוב שה' עשה איתי במציאות ממש.

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקו"ת סי' ב' יש לפנות: yotamattar@outlook.co.il בלשכת השיעורים על לקו"ת סי' ב' בקו היעו"י בקול הלשון 03671116 באדיש בשלוחה 6 בלשכת בשלוחה

חכמת התמימות

מידת התמימות מזוהה בדרך כלל עם חוסר פקחות, כשרוצים לנצח את הלא-צודק בויכוח משתמשים לעיתים בנשק זה: אתה כזה תמים... כלומר, לא פיקח, לא משופשף... קצת בטלן ונאיב.

פירושה האמיתי של המילה 'תמימות' הוא שלימות. כמו תם ונשלם. האיש השלם הוא איש תם, מי שאינו חריף לרמות קרוי תם. גם אברהם אבינו הודרך על ידי הבורא יתברך - התהלך לפני והיה תמים, היה שלם אמר לו מקור השלימות.

כמו כן הציווי "תמים תהיה עם ה' אלהיך". פירושו הפשוט של הפסוק, שיהודי מצווה להיות שלם עם העתיד לבוא עליו בגזרת שמים, ולא לחפוף להתכונן אליו על ידי ידיעה מוקדמת, ובכך לנסות 'להתחכם' מול הנהגתו של הקב"ה.

בעומק פנימי יותר, קיימת בנפש האדם התחכמות הנושקת יותר לטיפשות מאשר לחוכמה. מנגד עומדת לה התמימות באדרת פשטנית וחסרת ימרות, ברם, רק מי שהוא פיקח עצום זכאי להתעטף בה.

התמימות, היא ההבנה העמוקה בידו הקצה של בן אנוש, ככל שהאדם מובחן יותר באמת ברורה זו, הוא יכול להיות אדם יותר שלם, וככזה הוא מצליח יותר.

כל בר-שכל יכול להעיד שמצוינות הפיקחות נמדדת בעיקר כאשר הפיקח יודע למה הוא 'לא' מסוגל, הרבה יותר מהידיעה למה הוא כן מסוגל, הטיפש לעומת זאת, יודע הכול, אין משהו קטן עליו, וכך הוא מתנהל בחייו האישיים והחברתיים לחרדת מכריז ועמיתו.

כך גם בחיי האדם, הקירס לו מכול, האיש היודע להרכין ראש למול כבודו של השם, מציאותו, נוכחותו, הנהגת עולמו ובריותיו - הוא החכם האמיתי. לעומתו, הקומבינאטור המכין את עצמו, הטיפוס של 'סמוך' עלי, למרות שאינו נתפש כטיפש כמו במשל הנ"ל, אבל הוא בהחלט כזה, מנסה להתחכם - על מי?

עומק הפרשה

להשקיע במצוות

בכסף מלא יתננה לי:

כלומר, למרות שעפרון ביקש לתת לו את מערת המכפלה ללא תמורה, התעקש אברהם אבינו שיטול ממנו ממון רב עבורה.

דבר זה אנו מוצאים גם בידו המלך, שביקש ארונה היבوسی לתת לו את הר הבית לבנות בו את בית המקדש, אבל דוד המלך אמר 'לא כי קנו אקנה מאותך במחיר ולא אעלה לה' אלהי עולות חינם'.

פנימיות הענין מבאר בזוה"ק (תרומה קכח). שהסטרא אחרא נקראת 'חינם' כמו שנאמר 'זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם' ודרשו חז"ל 'חינם מן המצוות', כלומר, צד הסטרא אחרא מגיע לאדם בלי שום מאמץ וטירחה, אבל הקדושה מגיעה דווקא על ידי גייעה וטירחה, ולכן כדי לקיים את המצווה בשלמות צריך האדם להוציא עליה ממון ולטרוח בה.

בדרך עבודה מבאר זאת רבי נתן, שהממון הוא כח חזק של צמצום וגבול, כי באמת הממון נמשך ממקום של שורש ההסתרה שהשי"ת הגביל והסתיר את אלוקותו יתברך שלא תתגלה בעולם, ולא ידע כל פעול כי אתה פעלתו ולא יהיה ניכר שמלכותו בכל משלה, אלא נדמה כאילו הממון הוא

חנוך לנער

יסודות החינוך ע"פ דעת רביז"ל

הפלה מחדשת איך לראות נחח

אליעזר עבד אברהם הולך לחפש שידוך, ואינו יודע מהיכן להתחיל את החיפוש ולמלאות שליחותו במקום שאינו מכיר כלל. אך הוא כעבד נאמן לרבו הולך בדרכו - דרך האמונה, ופותח פיו בבקשה 'רבונו של עולם, התחלת גמור! ותפילה זו היא חידוש נפלא, והוא לימוד לדורות, האופן בו התפלל על השידוך. היינו שאמר לה' כמו שהתחלת להושיע את אברהם שנתת לו את יצחק כאשר הוא בן מאה שנה בנס מיוחד שלא נשמע כדוגמתו, כך גם תגמור את החסד שימצא את הזיווג שלו (מדרש רבה).

וראשית דבר, למדים אנו מאופן התפילה של אליעזר עבד אברהם, נוסח של תפילה אשר יש בכוחה לפעול ישועות גדולות: "התחלת גמור!"

ולדוגמא: אדם רוצה סיוע בחינוך הילדים, התפילה הרצויה ביותר, היא, לזכור ולשים לב, שרק מחמת שזכה בסיעתא דשמיא לבנים, מזה נעשה הצורך לעזרה גם בחינוכם, וממילא יש להודות מקודם על החסד בעצמו: 'הרי כבר התחלת להושיעני בכך שהבאת לי פרי בטן, ולכן אנא בבקשה ממך תגמור את הישועה שתהיה ישועה שלימה'.

ואם עדיין לא זכה לפרי בטן, יזכור איך נוצר הצורך לפרי בטן, על ידי שזכה לשידוך, ואם כן יודה לה' על החסד של השידוך, ויבקש שיגמור נא את החסד ויזכה אותו גם לבנים. וכן אם לא זכה לשידוך יזכור מי עשה עמו חסד ונתן לו חיים עד כה באופן שיהיה כאן אדם הצריך שידוך.

ובדרך זה נתחדש, שמעבר לדרך הפשוטה שצריך להתרגל להודות לפני הבקשה, הרי כאן ההודאה היא כפולה ומכופלת בזכרו שכל הקושי באו 'דק' כתוצאה מהחסד הנפלא שהשפיע לו השי"ת. ודרך תפילה זו מביאה הכנעה גדולה להשי"ת, והכרה שהכל מאיתו יתברך, ונותנת בלב בטחון חזק בישועת ה', שבוודאי יגמור הכל לטובה. וכמובן שאין לומר זאת רק כנוסח קבוע 'רבונו של עולם, התחלת - גמור', אלא יש להאריך ולהתבונן בהתחלה שעשה עמו השי"ת שרק מחמת כן הגיע למצב שצריך המשך הישועה.

עוד חיזוק יש בזה, כי תפילה זו מעוררת את המשענת על התפילה ולא על שום השתדלות אחרת. כי עיקר הסיבה להשתדלות, הוא מחמת שנדמה לאדם כאילו נתחדש לו עכשו איזה צער וקושי שהוא צריך לנסות מעצמו להביא פתרון, וכך מנסה את עצת התפילה, וכשאינו מצליח הולך לחפש סיבות אחרות. אבל אם באמת הישועה שלו כבר התחילה מזמן בעת התחלת המהלך, והצרה שיש לו עכשו הוא רק מחמת אותו מהלך של חסד ורחמים, שהתחיל השי"ת להנהיג לפני הרבה זמן. וכשיזכור כל זאת, ממילא ירוץ רק לה', בבטחון גמור, שאם התחיל את הישועה, הרי שבוודאי יגמור, כי לא ייתכן שעשה רק חצי ישועה ללא שיהיה לזה המשך.

המנהיג את העולם, הוא יענה את הכל וכל חיי האדם תלויים בו.

ולכן גם כשעושה האדם מצוה הלב אינו נוטה לערב בה את חלק ההסתרה והמניעה, הוא רוצה שתבוא אליו המצוה בקלות, לא תתערב בה ההסתרה והדמיון המכסה את הבריאה, כשהוא עוסק בתורה הוא רוצה שיבוא לו עסק זה בלי תערובת של פניות ודמיונות, בלי שיצו לו באמצע הלימוד טרדות של פרנסה, וכן בכל מצוה ומצוה.

אבל שלמות המצוה היא דווקא כשהיא באה בתוך טרדות גשמיות והוא כופה אותם לעבודת ה', כשעוסק בתורה צצות לו טרדות גשמיות לרוב ואם הוא זוכה ומבטל אותם ומתגבר לעסוק בתורה הוא מעלה את המצווה דווקא עם צד השמאל וזה עיקר שלמות המצווה.

גם כשבא אברהם אבינו לקנות את מערת המכפלה רצה עפרון החייתי שלא יוכל אברהם לאחוז בה כראוי, ולכן ביקש לתת אותם חינם אין כסף, אבל אברהם אבינו ביקש לתת עבורה דווקא כסף מלא להניח במעשה זה כסף רב, שעל ידו יקנה ויעלה בשלמות את הקדושה שהייתה בשדה זה וכמו שאמר חז"ל על מכירה זו 'יקם שדה עפרון - תקומה הייתה לו'.

◆ התורה הזמנית: "כי עקר הוא הרצון": בימים אלו החלו לומדי הדף היומי בליקוטי הלכות לעסוק בהלכה ג' בהלכות ערב. בהלכה זו מעמיד מוהר"ת זיע"א את אחד מייסודי היסודות בדעת רבינו הק' שצווה והזהיר שלא לעזוב את הרצון והכיסופים להשי"ת בכל עת ובכל מצב, והיא תכלית האדם. יהודי יקר! הצטרף עוד היום לאלו המרויים צמאונים בדיבורי רביז"ל ותלמידיו זיע"א, ועולמך תראה בחיך!

לדוד אודיע אמונתך: לרגל תחילת זמן חורף, הופיע! החוברת הנפלאה "אודיע אמונתך - כח התורה" עורך בטוב טעם מתוך שיעורי הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א. מופץ בבתי הכנסת. לקבלת קובץ להדפסה, ניתן לפנות למערכת. יו"ל ע"י מפעל אודיע אמונתך. לכל השיעורים ועוד: 083020666.

התורה הזמנית: הופיע חוברת מיוחדת מטעם ארגון 'תמימי דרך', התורה הזמנית 'תודה - הודאה' תורה ב' שבליקוטי מוהר"ן תניא, עם הפירוש המיוחד "נוטה אור" מאת הרב אליהו עטייה שליט"א, המבאר את התורה בביאור פשוט משולב, ותחתיו הערות עיונים ומקורות. מופץ בבתי הכנסת של חסידי ברסלב.

הודעת מערכת: לרגל ההתעוררות הגדולה בהתחלת לימוד התורה הזמנית החדשה לקראת ימי החנוכה הבעל"ט, א"ה נפרסם כאן במדור זה, רשימה מעודכנת של כל השיעורים הקבועים הנמסרים על התורה הזמנית. אנו פונים כאן לכל מארגני שיעורים אלו ליצור קשר עם מערכת הגליון, כולל פרטים מלאים, מיקום, שפה וכו', ואנו נפרסמם כאן לתועלת כלל הציבור.

י"ל ע"י מכוני עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למועדים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
02-8080148
מקס או הודעה קולית
054-8591148 | 053-3175211
במקומים מיוחדים: 053-3175211
המערבת נסגרת מדי יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות וריכוש נכס נצחית עלה לתרומה, בגן
מרגנטייל 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

זהו: "ויהי חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה". וזהו שדרשו רבותינו ז"ל (פר' נ"ח) פת כ' פת כ' ופת כ' פת ז'. פי זהו עקר השלמות שיתחיל להיות ככל פעם. שאפילו כשמגיע לימי הזקנה יהיה בעיניו עדין יציק לגמרי כאילו לא התחיל להיות זקנה עד' כלל ויתחיל להיות בעבודתו יתברך ככל פעם מחדש כנ"ל.

זהו בחינת פת כ' פת כ' פת כ' פת ז' שני חיי שרה פת שיון לטובה, פי כל מה שמזקן הצדיק הוא עדין יציק בעיניו כאילו הוא התינוק עדין וכו' כנ"ל. ועל ידי זה מסיף פעבודתו ככל פעם, וזוכה לחיים ארוכים באמת, שכל ימיו ושנותיו הם שנות חיים באמת. פי אינו אויב שום יום מימי חייו כלי תוספת קדושה וחייתו וכו'. וזהו בחינת שני חיי שרה פת שיון לטובה. שיהו בחינת חיים ארמים:

ליקוטי הלכות, ריב"ת, יח

כל תקנתו שאיך שהוא, איך שהוא, יהיה בעיני עצמו בכל יום ויום כבריה חדשה ממש:

ליקוטי הלכות, קריאת התורה

ה'. ובדבר זה יש יאוש גדול בעולם, עד שאין מדברים כלל מאהבה ויראה ועוסקים לעורר רק על הקיום בפועל של המצוות, ונדמה שאין שייך לכלל העולם לזכות לזה. אבל מה לעשות שמצווים אנו בכל יום לקרוא קריאת שמע בוקר וערב, ועוד לפני שמזכירים בקר"ש ענין קיום מצוות בפועל, מזכירים את הפסוק 'ואהבת את ה' אלוך', ובוודאי שפסוק זה שייך לכל אחד ואחד. והכח לעורר זאת הוא על ידי זכות אבות, כי האבות הקדושים הם הראשונים שהכירו את ה' בהתעוררות הלב, של אהבת ה' [אברהם], יראת ה' [יצחק], התפעלות הנפש [יעקב]. והם יסדו את האמונה ביסודות מוצקות והשרישו שרשים לכל זרע זרעיהם. וזהו שהתחלת כל תפילה מזכירים 'אלהי אברהם, יצחק ויעקב', כדי להידיב לקדושתם, וממילא להתעורר לאהבה ויראה. ומי שרוצה להצליח בזה, ישתדל אפילו כמה רגעים של מחשבות קטנות מאהבה ויראה, והעיקר הוא שיעריך מאוד כל מחשבה קטנה, בידיעה שכעת מקיים מצווה. חזק ואמץ.

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א | מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

דיני 'שנוי מקום' בעת האכילה (ג)

לברך שנית (כיון שי"א שחשב כמחודד לחדר).
ג. בית מלון וישבה.
(א) בית מלון וכדומה לזה, וכן חדרים שבישיבה - המתחיל לאכל בחדרו הפרטי, ורוצה להפנס לחדר פרטי של אחר - נחשב כמבית לבית שצריך לברך שנית.
כדי שיתחשב כחדר פרטי, אינו יוקא פאשר החדר משלך לו וכדומה, אלא כל שנתנו לו רשות להשתמש שם בפרטיות ואין אחרים נכנסים שם ללא נטילת רשות - הרי זה כחדר פרטי. והוא הדין אם החדר משמש לכמה אנשים ואין רשות לאחרים להפנס לשם ללא רשות.
(ב) אם מקומו הראשון אינו חדר פרטי, וגם מקום השני אינו מקום פרטי, כגון מחדר האכל לשאר המקומות במלון או להפך - נחשב רק פיצא מחודד לחדר.
(ג) היצא מחודד הפרטי למקום שאינו פרטי - דינו פאמור לעיל במי שיצא מחדרו לחדר מדרגות שנוי מקום בעת האכילה מהבית לחוץ לבית או מבית לבית אם מתחילים לאכל [דברים שיש בהם דין שנוי מקום] בבית, ויוצאים לחוץ לבית ממש, או שיצאים לבית אחר שאינו תחת גג אחד - צריך לחדר.

המבאת השיחות
(לפע"ד לפנ"ש הפוסקים בזה שהובאו במשנ"ב דרש"ן, 11. שרי הברכה, ה טה"ע כו).
א. מדידה לדידה באותו בנן.
(א) אם התחילו לאכל בבית ורוצים להפנס לדידה של השכן באותו בית - נחשב כפיצאה מבית לבית שצריך לברך שנית וכמו שיתבאר להלן פרטי דין זה.
(ב) מדידה לדידה באותו בנן וצריך לעבר דרך חדר המדרגות, והדיקה השניה משפירת או משאלת לו, אך היא סמוכה ממש - נחשב כמחודד לחדר (כמל"ד שכן שהם סמוכים זה לזה והגלות לעבר מכאן לכאן, דעתו של אדם כאילו לא יצא מביתו).
(ג) וכן אם הדיקה היא של הוויים וכדומה שרגיל להפנס שם תדיר - נראה שדינו כמחודד לחדר, וכנ"ל באותו הקודם.
ב. מהבית הפרטי לחדר מדרגות.
(א) היצא מחדרו לחדר המדרגות המשותף לכל השכנים - אם הוא ממש סמוך לפתח הבית - נחשב כפיצאה מחודד לחדר (כמל"ד שבכ"ג אין נחשב לאדם שיצא מביתו, והא ראה שבד"כ אין אדם בוש לצאת לשם עם בגדים פחותים).
(ב) אבל מי שהולך הלאה יותר - נראה שנתחשב כפיצאה מבית לבית, אך בדיעבד מי שיצא פבר, נראה שאין